

Klima - og miljødepartementet
Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Trondheim, 10.10.2014

Deres ref.:
13/4565
14/1013

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2014/8560

Saksbehandler:
Trude Norevik

Høringsuttalelse – forslag til forskrift om miljøvurderinger av tiltak etter sektorlover og forslag til konsekvensutredninger etter plan- og bygningsloven

Det vises til høring av 2. juli 2014 fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) og høring av 10. juli 2014 fra Klima- og miljødepartementet (KLD) med henholdsvis forslag til forskrift om konsekvensutredninger for planer etter plan- og bygningsloven og forslag til forskrift om miljøvurderinger av tiltak etter sektorlover.

I samsvar med oppfordring i høringsbrevet fra KLD, vil Miljødirektoratet avgi en samlet uttalelse til de to sakene. Vi vil i dette brevet peke på en del overordnede og felles problemstillinger høringsforslagene reiser. I tillegg består vår uttalelse av to vedlegg, hvor vi kommenterer de to forslagene nærmere.

Endringene som er utgangspunkt for høringen omfatter en todeling av gjeldende forskrift om konsekvensutredninger (KU-forskrift), krav fra ESA om innholdsmessige endringer og nasjonale behov for innholdsmessige og prosessmessige endringer.

Miljødirektoratet ser KU-forskriftene som et sentralt regelverk som sammen med bestemmelsene i naturmangfoldloven og forvaltningsloven skal bidra til et godt kunnskapsgrunnlag og sikre at viktige miljøhensyn blir hensyntatt. Vi mener de to forslagene omfatter mange forbedringer med hensyn til det saklige innholdet, som gjør regelverket bedre tilpasset dagens utfordringer. Det gjelder bl.a. nye krav til kompetanse hos de som gjennomfører konsekvensutredninger, til at data skal gjøres tilgjengelig for offentlige myndigheter, til at meldinger/planprogram skal være mer konkrete, og krav til ikke-teknisk sammendrag av konsekvensutredningen.

Det er likevel forhold i forslagene som Miljødirektoratet mener er enten uklare eller vil svekke kravene til kunnskapsgrunnlaget, og som vi har innvendinger mot. Vi vil her særlig trekke fram følgende:

- To forskrifter: En to-delning av gjeldende KU-forskrift har etter vår mening ført til et komplekst og uoversiktlig regelverk, som det er vanskelig å følge med i både for myndighetsorgan og for brukerne. I tillegg ser vi en stor risiko for at enkelte tiltak faller utenfor begge forskriftene, mens andre tiltak rammes av begge forskriftene. De to forskriftene har en rekke fellesbestemmelser, som likevel har ulik ordlyd og ulik framgangsmåte.

Miljødirektoratet mener en oppdeling i to forskrifter ikke vil oppfattes som en forenkling. Ut i fra dette mener Miljødirektoratet at det bør utarbeides én KU-forskrift som de to departementene står bak i fellesskap.

Dersom det likevel skal være to separate forskrifter, er det viktig for alle som skal forholde seg til konsekvensutredninger og gjennomføringen av dem at det er godt samsvar mellom de to forskriftene, og at det er en logisk forankring til plan- og bygningsloven.

- Unntak fra krav om planprogram og melding med utredningsprogram: Et godt kunnskapsgrunnlag tidlig i prosessen sikrer god medvirkning, mindre konflikt og bedre beslutninger. Arbeidet med henholdsvis planprogram og utredningsprogram er en viktig arena for å avklare hva som er å anse som vesentlige virkninger, og kan bidra til mer målrettede og beslutningsrelevante utredninger. Dette vil være både tids- og ressursbesparende. Effekten av noen av de foreslåtte endringene vil kunne bli at kunnskapsgrunnlaget blir dårligere, utredningene mer omfattende og mindre beslutningsrelevante, samt at kunnskap kommer sent inn i prosessen. Av hensyn til effektive planprosesser, mener Miljødirektoratet at det ikke bør åpnes for så omfattende unntak fra kravet om melding med utredningsprogram eller planprogram som høringsutkastene her legger opp til.
- Kunnskapsgrunnlaget: Forskriftsutkastet fra KLD er uklart når det gjelder krav til kunnskapsgrunnlaget som skal følge en søknad for tiltak i vedlegg II. Ulik ordbruk og uklare og til dels noe motstridende formuleringer i hhv forskriftsutkast og høringsbrev gjør det vanskelig å vurdere hvorvidt det er snakk om faktiske endringer i krav til kunnskapsgrunnlaget eller om kravene er uendret.

Uavhengig av deling av forskriften gir flere av bestemmelsene behov for utarbeiding av supplerende veiledningsmateriell. Der det er spesielt relevant, har vi nevnt dette konkret i våre høringsuttalelser i vedleggene. Vi mener generelt det er et stort behov for veiledning omkring konsekvensutredning av ulike miljøtema. Miljødirektoratet har i forbindelse med uttalelse til revidert Håndbok 140 (Statens vegvesens håndbok for konsekvensutredninger) påpekt behovet for en håndbok som dekker konsekvensutredning av alle typer prosjekter på tvers av sektorer. Miljødirektoratet bistår gjerne i arbeidet med slik veiledning, ev. i form av en egen håndbok for konsekvensutredning.

Vi viser ellers til utdypende høringsuttalelse og kommentarer til forskriftene i vedlegg 1 og 2.

Hilsen

Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Bjørn Bjørnstad
avdelingsdirektør

Trond Simensen
seksjonsleder

Vedlegg 1 - høringsuttalelse til forslag til forskrift om miljøvurderinger etter sektorlover

Vedlegg 2 - høringsuttalelse til forslag til forskrift om konsekvensutredninger for planer etter plan- og bygningsloven

